

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

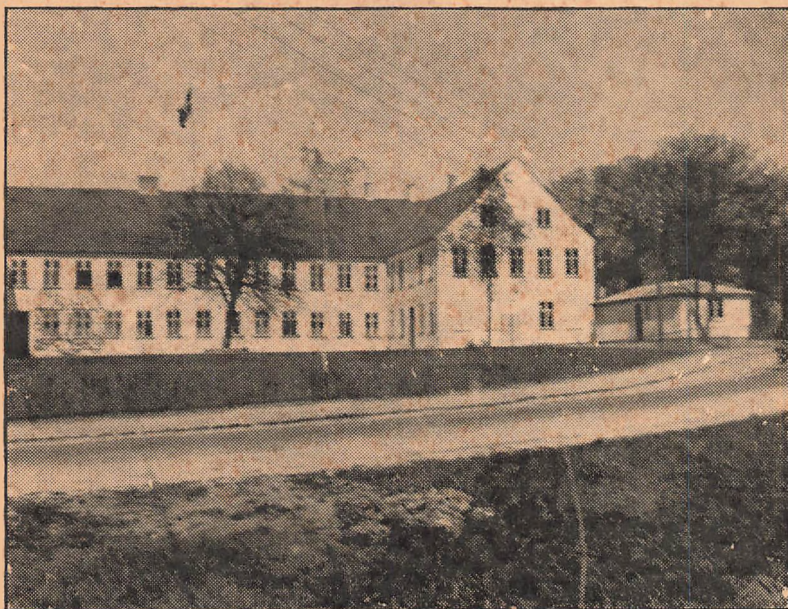
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fonstrup Statsseminarium

**Undervisningsaarene
1934-35, 1935-36 og 1936-37**

ved

Arne Møller

Jonstrup

Statsseminarium

Undervisningsaarene
1934-35, 1935-36 og 1936-37

ved
Arne Møller.

København 1937

JONSTRUP SEMINARIUM — »Det kongelige Blaagaard-Jonstrupske Skolelærerseminarium« — er det ældste danske Seminarium Nord for Kongeaen. Den 14. Marts 1791 aabnedes Undervisningen paa Blaagaard, som laa uden for Københavns daværende Nørreport. Under Københavns Bombardement blev Bygningen delvis ødelagt, og Seminariet flyttet til Jonstrup, hvor Undervisningen begyndte 1809.

Lige saa ærverdlig som dets Historie er, lige saa venlig er dets Beliggenhed. Det ligger i landlig Fred og Ro i Ud-kanten af de store Skovstrækninger, som gaar fra Jonstrup Vang til Frederiksdal og Lyngby, nær ved Søndersø og kun en halv Mil fra Furesøen. Sjællandsk Natur, og dog i nem Forbindelse med København, dels med Tog (nærmeste Station er *Maaløv*, 2 km; Poststationen er *Ballerup*, 4 km), dels med Rutebil og Sporvogn (1 Times Kørsel umiddelbart fra Seminariet til Nørreport).

Eleverne har derfor let Adgang til at bese Københavns Seværdigheder, Musæer, Teatre o. l. og deltage i alt, hvad der kan være af pædagogisk Interesse for dem.

Her er altsaa god Lejlighed til et Studieliv under rolige og sunde Forhold og dog med let Adgang til de Goder og Dannelsesværdier, som Hovedstaden byder den studerende Ungdom.

Jonstrup Seminarium optager kun mandlige Elever. Til Seminariet hører et Elevhjem med Plads til ca. 50 Elever.

Til Seminariet er knyttet en 5-klasset Øvelsesskole, som ligger paa Seminariets Grund. Desuden modtager Eleverne

ogsaa nogen Undervisning i Praktik i den 3-klassede Kommuneskole i Maaløv og i den 7-klassede Kommuneskole i Ballerup. De faar derigennem et alsidigt Indtryk af Undervisningen i Folkeskolen.

Undervisningen er efter den nye Seminarielov gratis. For umøbleret Værelse paa Elevhjemmet (med Centralvarme, elektrisk Lys og Bad) betales 12, 18 eller 24 Kr. maanedlig i 10 Maaneder. Kosten faas paa Pensionater i umiddelbar Nærhed af Seminariet for ca. 40 Kroner maanedlig.

Statsunderstøttelse gives til flinke og trængende Elever i de ældste Klasser. Der gives som Regel fra 200 til 400 Kroner om Aaret. Nogle Amter yder ogsaa mindre Understøttelser. Desuden modtager en Del Elever Hjælp fra forskellige Stiftelser, Skrikes Stiftelse, Gerickes Legat og andre. Reventlows Legat uddeles til Lolliker, Birchs Legat til Bornholmere.

Seminariet selv og Sjællands Bispekontor uddeler Mynsters og Tidemands Legater og Løvstrøms Boglegat; de to sidste er knyttet til Jonstrup Seminarium.

Der er fast Seminarielæge for Elevhjemmet.

Seminariets Lærere.

Seminarietforstander, mag. art. *Georg Christensen*:
Dansk, Pædagogik, Speciallæsning.

- *) Seminarielærer, Inspektør *K. Benzon*: Praktik, Skrivning (Leder af Øvelsesskolen).

Seminarielærer, cand. theol. *O. Kejser*: Historie, Kristendomskundskab, Dansk.

- *) Seminarelærer *Chr. Hauch*: Naturhistorie, Geografi, Dansk, Speciallæsning, Praktik.

- *) Seminarielærer *Otto Lindberg*: Gymnastik, Sløjd, Praktik.

Seminarielærer, cand. theol. *Axel Rasmussen*: Tysk, Kristendomskundskab, Pædagogik, Speciallæsning.

Seminarielærer *E. Boesen*: Sang og Musik, Speciallæsning.

Seminarielærer, cand mag. *G. Schmidt Nielsen*: Matematik, Naturlære, Speciallæsning.

Tegnelærer *Folmer Lauritzen*: Tegning.

- *) Cand. mag. *I. Tørsleff*: Engelsk.

Lærer ved Øvelsesskolen *Herman Wolffsen*: Regning, Sløjd, Praktik.

Lærerinde ved Øvelsesskolen Frk. *E. Krogh*: Praktik.

Timelærerinde ved Øvelsesskolen Frk. *I. Benzon*.

Timelærerinde ved Øvelsesskolen Fru *I. Boesen*.

De med *) betegnede Lærere underviser ogsaa i Øvelsesskolen.

Desuden vejledes Eleverne ogsaa i Praktik i Skolerne i Maaløv og Ballerup af Lærer *Munch*, Overlærer *Nyholm* o. a.

1934—37.

I denne Treaarsperiode har Seminariet fejret 125-Aaret for Flytningen fra Blaagaard til Jonstrup og gennemgaaet en gennemgribende Ombygning. Man var kommet langt hen i Jubilæumsaaret, men det var stadig uvist, om Seminariet ikke skulde opleve en ny Flytning, nemlig — som vedtaget i Folketinget — til Vordingborg. I Sept. 1934 blev dette dog ved Landstingets Mellemkomst afværget, og der blev samtidig bevilget en større Sum til Ombygning af Seminariet.

Det var da med Tryghed for Jonstrup Seminariums Skæbne, at der — med velvilligt Tilskud fra Undervisningsministeriet — blev holdt en Efteraarsfest for Lærere, Elever og indbudte. Festen var præget af Glæde over, at det var lykkedes at sikre Seminariets Fremtid.

Af en Sang (af R. B.) kan citeres:

Du unge Oldingsjubilar!
 Til Lykke med, at du nu har
 paany i Jonstrup fæstet Rod,
 saa fast du staar, hvor før du stod
 i Jordbund med en Næringssaft,
 der ene øge kan din Kraft
 og skabe lyse Fremtidskaar
 for dig med mange Jubelaar.

Samtidig blev der taget fat paa den besværlige Ombygning af Seminariet, der skulde komme til at tage to Aar. Nogle Fotografier giver et lille Indtryk af, hvor helt anderledes Seminariet nu ser ud baade ude og — især — inde.

I stor Korthed kan Ombygningen karakteriseres derved, at intet Rum i de tre store Bygninger er uforandret. Især er den gamle Seminariebygning blevet fornyet. Fra et stort Centralvarmeanlæg føres Varme og varmt Vand til alle Bygninger. De nye Klasseværelser i Seminariebygningen vender alle mod Syd. Dagligstuen og Festsalen (med et nyt, udmærket Orgel), gør et lyst og festligt Indtryk. Sær-

Fest- og Musiksal.

lig er der vel Grund til at fremhæve den store, smukke Bibliotekssal.

For Eleverne er der opnaaet udmærkede Beboelsesforhold baade i Elevbygningen og i den vestlige Halvdel af Gymnastiksalbygningen. Det viser sig da ogsaa, at Værelserne er saa efterspurgte, at en hel Del — navnlig af de nye Elever — desværre forgæves maa søge om Plads paa Elevhjemmet.

I Anledning af Ombygningen blev der den 7. Novbr. 1936 holdt en Indvielsesfest med Tilskud fra Ministeriet. En Række særlig indbudte var til Stede foruden Eleverne og alle, der er knyttede til Seminariet. Bl. a. kan nævnes Undervisningsminister Jørgen Jørgensen og Ministeriets Embedsmænd, Sjællands Biskop Fuglsang Damgaard, Islands Biskop Jon Helgason og Færøernes Provst Dahl.

Festen begyndte med, at man sang »Alt, hvad som Fuglevinger fik«.

Derpaa gjorde Departementschef Barfod som Formand for Byggeudvalget Rede for Byggearbejdet. Han erklærede,

at Jonstrup Seminarium havde været det daarligst indrettede af Statsseminarierne, men at det nu var blevet det mest moderne, og at det rummede flere særlig ypperlige Lokaler.

Undervisningsministeren ønskede til Lykke med de moderne og festlige Rammer om det daglige Arbejde og udtalte Haabet om, at der maatte blive uddannet en dygtig Ungdom her til Arbejdet i den danske Folkeskole.

I den Tid, vi lever i, er det af afgørende Betydning for det danske Folks Udvikling, hvem det er, der gaar ud som Lærere. De, der gaar ud herfra, bør kunne føle Samhörighed med Befolkningen.

Der stilles store Krav til Dygtighed i Dag, til faglig Viden. Derfor kræves der *Flid og Ansvarsbevidsthed* paa vore Seminarier.

Men det vigtigste er dog, at de unge Lærere kender de Værdier, som er bærende. I skal *interessere* Børnene, I skal give Undervisningen *Liv*, I skal give den et *personligt* Præg. Hver skal dyrke sine særlige Interesser, Evner og Anlæg. Det, vi vil i den danske Skole, er særprægede Kvinder og Mænd, der tør give Personligheden Udfoldelse. Man skal give sig selv helt og fuldt og først og fremmest være ærlig.

Livet paa denne Skole har gennem Aarene givet rige Resultater. Gamle Jonstrupperne har øvet en betydningsfuld Indsats i Landets Udvikling. Jeg ønsker den historiske Linie fulgt paa Jonstrup. Held til Arbejdet, til Gavn for den danske Skole, det danske Folk.

Derefter sang Elevernes Sangkor under Ledelse af Seminarielærer Boesen en Kantate af Seminariets Inspektør Rudolph Benzon. Et Soloparti blev sunget af Lærer paa Færøerne Joen Højgaard, dimitteret 1929.

Kantaten sluttede saaledes:

Aabent og frit ligger Borgen i Solen,
byder Velkommen hver eneste Gæst.
Danebrog vajer fra Taget paa Skolen,
under det Mærke vi samles til Fest,
Mærket, der maner: Vort Virke skal være
Gud og vor Konge og Landet til Ære!

Biblioteket.

Din Fortid lever i Mindernes Bog,
 et talende Sprog,
 paa gulnede Blade nedskrevet,
 om Slægter, der virked til Efterslægts Gavn.
 Navn efter Navn
 til Ære for Borgen er blevet.

Du æres og bæres i festlig Tone frem,
 vort ældgamle Hjem!
 Du leder, bereder vor Aand
 uden Baand.
 Vi ved forenede Kræfter
 vil hædre dit Navn, vil følge dit Bud.
 Mægtige Gud!
 Bær os i Tiden herefter!

Derpaa talte Dr. Arne Møller:

Vi holder Festdag i Dag efter en lang Arbejdsdag. Er det for ubeskedent at sige, at vi har fortjent den? Rom blev ikke bygget paa en Dag; Jonstrup blev ikke ombygget paa 700 Dage. Det lyder da af noget!

Mange Dage — mange Vanskeligheder! Det har ikke altid været let at holde Undervisningen i Gang sammen med Ombygningen. Det har ogsaa frembudt sine Vanskeligheder at faa lavet en halvandethundredaarig Fabrik om til tidssvarende Lokaler.

Jonstrup har været ude for andre Vanskeligheder i de Aar, jeg har været her. Det har været foreslaaet nedlagt to Gange, lige før det blev opbygget.

Jeg skal ikke komme ind paa en Undersøgelse af, hvordan Seminariernes almindelige Forhold førte til denne af Ministeriet foreslaaede og af Folketinget vedtagne Nedlægning af Jonstrup Seminarium. Heller ikke paa, hvorfor Jonstrup alligevel — ved Landstingets Mellekomst — blev liggende. Men det er nemt at forstaa, at en saadan Tilstand ikke giver lette Forhold at arbejde under.

Des mere oplagt bliver man til at paaskønne, naar der indtræder sikre Forhold. Og vi maa paaskønne den Kraft og personlige Interesse, hvormed Ministeriet tog Konsekvensen af Rigsdagens Beslutning om Jonstrups Bevarelse med tilhørende grundig Istandsættelse. Efter Programmet: Saa godt i Stand som muligt for en forholdsvis meget beskeden Sum.

Dette har naturligvis ogsaa givet Anledning til Overvejelser og Vanskeligheder — atter og atter. Men det er dog med et ganske andet Humør, man tager Kampen op med de Vanskeligheder, der følger af, at noget skal rejses, end med dem, der følger af, at noget skal nedlægges.

Og saa gælder det vel, som Bjørnson siger: »Det volder lidt Rabalder, dog Fred er ej det bedste, men at man noget vil«.

Jeg staar her i Dag for at sige Tak til Rigsdag og Ministerium, til Arkitekt og Ingeniør og Haandværkere for de meget forbedrede Kaar baade for Undervisningen og for Elevernes Værelser.

Ikke for at gaa i Enkeltheder med Hensyn til Lokaler o. a., de maa tale for sig selv og staa for Skud, saa godt de kan. Kun dette: Her er Tale om en gammel Bygning, der oprindelig har været bygget til noget helt andet end det,

Lærerværelset.

den her har skullet ombygges til; der er Enkeltheder, der ikke er helt færdige endnu — se overbærende paa et Par gamle Gulve — vi har endnu ikke faaet Raad til Linoleum, vi har endnu ikke faaet Parken i Orden. Maa jeg indbyde Dem til et Besøg om to Aar igen; da vil De nok se yderligere Forandringer og Forbedringer.

I Almindelighed kan det siges, at Jonstrup Seminarium er kommet til at ligge mere frit, mere aabent ud imod Omverdenen — et Symbol for mig paa livligere Forbindelse med Omverdenen.

Oprindelig laa Jonstrup her jo ganske alene, skjult for Verden, hengemt og borte fra Hovedstaden. »Uformærkt i Løn«. En saadan Beliggenhed kan have sine Fordele. Tør man citere Geijer: »Alt stort sker tyst«. Efterhaanden er Jonstrup kommet i livligere Forbindelse med Omverdenen — engang var der en halv Dagsrejse herud, nu en Time til Kongens Nytorv.

Samtidig er Jonstrup især efter Aarhundredskiftet kommet i mere kulturel og aandelig Forbindelse med Omverdenen. I saa Henseende kan det vel siges, at vi fortsætter

Bevægelsen. Bl. a. i Retning af Forbindelse mellem Seminariet og den Skoleverden, den er et Led af. Ligesom Ombygningen nu er i Fortsættelse af Ombygninger i min Forgængers Tid.

Stadig ligger Jonstrup dog ogsaa »uformærkt i Løn«, idyllisk og roligt, gunstigt for det solide Arbejde og den rolige Selvfordybelse, som Eleverne skal bruge deres Tid til. Men ved Siden heraf maa det ikke glemmes, at en dansk Uddannelsesanstalt er jo kun noget værd i samme Grad, som den bliver taget i Brug af og er Redskab for de stærkeste og bedste Kræfter i det danske Folk. Naar den er folkelig altsaa.

Der blev nylig indviet en Tilbygning til den danske Folkeskole i Slesvig. En lignende Fest altsaa som her i Dag.

Det blev sagt den Dag ved Danmarks og Nordens ældgamle Grænse mod Syd: »Vi er en lille fattig Almueflok... Men igennem os virker hemmelige Kræfter fra tredive sunkne Slægtled, hemmelige Kræfter fra Slesvigs, fra Danmarks Jord; fra dansk Sinds Flugt imod det høje virker de uhaandgribelige Kræfter, som ikke kan tvinges af nogen Overmagt.«

Vi her staar ikke paa en saa udsat Post. Vi tør dog nok i al Beskedenhed gøre disse Ord til vore: »Ogsaa gennem os virker der hemmelige Kræfter fra mange sunkne Slægtled ... fra dansk Sinds Flugt imod det høje«. Vort Folks Kræfter, vor Stammes, den danske, ja i udvidet Forstand den nordiske. Jeg behøver ikke at understrege Betydningen af det sidste i en Tid, som i ny og genfødt Forstand har Ret til at kaldes »Nordens Dag«.

Det er altsaa ogsaa vort Ansvar, at de bedste af vort Folks Kræfter kunde virke gennem os, at den nordiske Stammes Opgaver kan videreføres gennem os. D. v. s.: Faglig Kundskab, praktisk Dygtighed skal der naturligvis drives paa der, hvor der uddannes Lærere til den danske Skole. Men det skal ske paa den Maade, at alle udefra komne Tilskyndelser og Paavirkninger skal fordanskes, tilegnes paa Dansk, om man vil paa Nordisk, for at de kan komme til at virke ret.

Modersmaal er vort Hjærtessprog, kun løs er al fremmed Tale. Dette folkelige Arbejde, denne danske Linje beken- der vi os til. Modersmaalet er Hovedfaget.

Men gennem disse danske, disse nordiske Folkekræfter har nu i 1100 Aar arbejdet andre Kræfter: Guds Kraft. »Guds Kraft fuldkommes i Skrøbelighed«, det er Loven overalt for Guds Virkekraft, ogsaa i Folkenes Liv. Kristen- dommen er ovenfra, men bygger lavt paa Jord.

Vi fejrer et Mindeaar i disse Dage, for 1536. Det, vi fej- rer, er Mindet om en dybere folkelig Tilegnelse af Kristen- dommen. Fra en Side set kan denne defineres saaledes: »Modersmaalet dybt sig bøjer, let og lifligt det sig følger efter Herrens Tankegang«.

Det er ogsaa i Aar et Mindeaar i anden Forstand, om 1836, om Grundtvigs Sangværk, det Aar, da Grundtvig gen- nemsnitlig digtede en Salme om Dagen. Da opfyldtes Ordet saa fuldt, som det endnu er sket paa Dansk: »Modersmaa- let dybt sig bøjer, let og lifligt det sig følger efter Herrens Tankegang«.

»Det er umuligt at forstaa vore Folk uden at gaa gennem Kirken«, blev det nylig sagt paa Nordens Dag. Denne Sand- hed skal om et Øjeblik tone for os, naar vi synger »Den signede Dag«, den gamle danske Dagvise fra Middelalderen, som blev reddet over i Reformationens Menighedssang, og som blev genfødt i Grundtvig til den danske Kirkes Tusind- aarsdag, men som han ikke fik Lov til at synge den Gang.

Heroverfor er en Ombygning som den, vi i Dag holder Fest for, en lille Ting, noget ydre, noget forbigaaende. Her laa en Gang, for 700 Aar siden, et Cistercienserkloster, Knardrup. Det har vel været med til at øve Cistercienser- nes gode Gerning; men hvert Minde derom er tabt. Jonstrup Seminarium kan siges at have taget Knardrups Plads. Vi skal vist være glade for, om vi kan fylde Pladsen. Formo- dentlig er vort Minde lige saa blegnet om 700 Aar. »Thi vore Navne glemmes som Sne, der faldt i Fjor«.

Det betyder ikke, at vi ikke skal gøre vort Arbejde i Tiden med Trofasthed. Vi skal »faa vor Plads blandt Ti- dens Børn«, og det kræves af os, at vi skal være tro over

lidet. Men det betyder, at vi dybest skal leve for Evigheden. Det betyder, at vi er som Blade paa Træerne; men over os staar de høje, de evige Stjerner.

Jeg har staaet disse skønne Septemberaftener og set op imod Stjernehimlen. Det er hændt, at jeg er kommet hjem en Sommernat fra lange Rejser mod Nord; naar jeg saa er gaaet ud paa Trappen og har set Stjernen højt over Bøgens Top, har jeg fundet dette Syn skønnere end det skønneste, jeg saa i fremmed Land. Endnu mere tindrende staar Stjernehimlen over Borgen og de dunkle Kroner en klar Septemberaften.

Hvad siger Stjernerne? De har jo deres eget Sprog. Der har fra gammel Tid været dem, der kunde tyde det, der kunde læse, hvad der »staar i Stjernerne skrevet«. »Die Sterne die begehrt man nicht, man freut sich ihrer Pracht«; maaske dog nogle af os har kunnet læse i Stjernerne.

Men alle, som vil, kan, selv om de ikke driver det til at kunne læse i Stjernerne, øve sig i at blive stille og *lytte* til Stjernerne, til Sfærernes Harmoni. Thi dette lille danske Vers gælder os alle, denne lille Fællesbøn kan vi alle bede:

Lær mig, Nattens Stjerne,
at lyde fast og gerne,
ej at vige fra den Vej,
Himlens Gud tilmaalte mig.

Dybere Tone, simple Bøn findes ikke paa Stjernesproget. Paa Paulus's Sprog lyder det: »Det synlige er forgængeligt, det usynlige evigt«.

At de unge maatte faa Øre for denne dybe Tone under Stjernehimlen her, mens Slægt følger Slægt!

At vi alle maatte lære den Livets største Kunst af de evige Stjerner: At lyde fast og gerne!

Derom retter vi nu vor Bøn, ikke til Stjernerne, men til Stjerneskarernes Herre: Fader vor!

Til sidst sang man »Den signede Dag«, hvorefter de nye Lokaler blev vist frem. Ved den paafølgende Frokost blev der talt af Forstanderen for Ministeren og Ministeriet, for Arkitekt og Haandværkere, for de forskellige indbudte

Det fysisk-kemiske Laboratorium.

Myndigheder og Skolemænd og for de tilstedeværende »Venner af Jonstrup« — heriblandt de to norrøne Venner: Islands Bisp og Færøernes Provst.

Blandt de mange venlige Ord, der blev fremført til Jonstrup, kan nævnes Taler af Ministeren (for det nye Jonstrup og for Norden og Island), af Seminariefors­tander Bredstrup (for Jonstrups U­ngdom), af Professor N. A. Larsen (om betydelige Mænd, ud­gaaede fra Jonstrup), af Biskop Fuglsang-Damgaard (ud fra den gamle Forbindelse mellem Jonstrup og Sjællands Biskop), af Biskop Jón Helgason (der i hjertelige Ord hyldede Sambandslandet Danmark), af Provst Dahl (om den gamle Forbindelse mellem Jonstrup og Færøerne, der var blevet fornyet ved Jonstrup-elev­ers Besøg paa Færøerne) og af Departementschef Bar­fod (for Dr. Arne Møller).

Festdagen fik en festlig Slutning. Alle Eleverne med indbudte Damer samledes om Aftenen med Seminariets Lærere og deres Fruer i Gymnastiksalen til Smørrebrød. Til Stede var ogsaa Ministeriets Embedsmænd, der igen var kommet ud fra København, og nogle andre indbudte.

Her tog ogsaa Eleverne Ordet og deltog smukt i den almindelige Begejstring over Jonstrup.

Ikke mindre ivrigt deltog de i Ballet. Saa smuk en Balsal har der vel næppe før været danset i paa Jonstrup.

Der har været foretaget Ekskursioner (bl. a. til Bornholm), Lejrskolebesøg (til Kongsøre) og Musæumsbesøg som tidligere.

Dertil er i de sidste tre Aar kommet Skolebesøg. III Kl. har i Slutningen af Skoleaaret i Løbet af 14 Dage i Hold paa 3 eller 4 været Gæster paa Skoler paa Frederiksberg og i Gjentofte og i den nærmeste Omegn. Besøgene har været til Glæde og Udbytte baade for Gæster og Værter, kan det vist siges; Seminariet skylder de mange Værter — baade paa de smaa og de store Skoler — en hjertelig Tak.

1936 og 1937 har der i Begyndelsen af Juni været holdt Kursus for Lærere paa Jonstrup, specielt i Emneundervisning. Det var Skolekonsulent Kaalund Jørgensen, der tog Initiativet dertil ved en Henvendelse til Seminariet. Det har været ledet af Amtsskolekonsulent Stephansen og et af Lærerkredsene i Københavns Amt nedsat Arbejdsudvalg.

Kursuset har sikkert været af Betydning for Deltagerne, at dømme efter den Lyst, hvormed Værket blev drevet; men det har ikke været af mindre Betydning for Seminariet, at det herigennem er kommet i mere livlig Forbindelse med Omegnens Skoleverden.

Som tidligere er der blevet holdt adskillige Foredrag, Oplæsninger og Koncerter af fremmede.

Der kan nævnes: Højskoleforstander C. P. O. Christianen («Historien som Livsmagt»); Professor Vilh. Andersen («Scener af Holberg»); Overlæge Frimodt Møller («Oxfordbevægelsen i Forhold til andre Verdensbevægelser»); Lektor Bergstrøm («Svensk Digtning og svensk Sprog»); Seminarieforstander Byskov («Modersmaalet»); Skoleinspektør Arvin («Gamle og nye Skoleformer»); Pastor Pedersen («Danskheden sønden for Grænsen»); Professor L. P. Larsen (Kristeligt Foredrag); Seminarieforstander Georg Christensen («Vanskelige Børn»); Direktør Adam Poul-

sen («Shakespeare: Othello«); Sceneinstruktør Garde («Olaf Hansen: I Rungsted Kro«); fhv. Minister L. Moltzen («Tidsskiftet i Europa«).

Der har været spillet smukt Kammermusik af Gemzøekvartetten; og sidste Vinter har en Musikforening, stiftet af Eleverne, været meget virksom og ladet afholde flere Koncerter. Saaledes en instruktiv Orgelkoncert paa det nye Orgel (af Finn Viderøe), klassiske Musikaftener og en Jazzmusikafte.

Efter Nytaar 1935 aflagde færøske Seminarieelever Genbesøg paa Jonstrup under Ledelse af Digteren, Seminarielærer A. Djurhuus, der talte varmt for Danmark og rettede en speciel Tak til Jonstrup. De jonstrupske og de færøske Seminarister dansede meget fornøjeligt Færingdans med hinanden.

Seminarielærerne Steensen og Johansen har taget Afsked efter en lang Arbejdsdag. Den første naede at fejre 40-Aars Jubilæum inden sin Afsked; den anden var lige ved det. 40-Aars Jubilæum er ogsaa blevet fejret af Seminariets Inspektør Rudolph Benzon.

Som Lærere ved Seminariet er blevet ansat Seminarielærerne cand. theol. Rasmussen, Boesen og cand. mag. Schmidt Nielsen.

Efter cand. mag. Simønsen har først cand. mag. Thykier, derefter cand. mag. Tørsleff overtaget Undervisningen i Engelsk.

Ved Øvelsesskolen er Lærer Wolffsen blevet ansat, og Lærerinde Frk. Krogh har afløst Lærerinde Frk. Nielsen.

1934 blev der paa Grund af den nye Seminarieordning ikke dimitteret.

1935 blev det første Hold Seminarister med fireaarig Uddannelse dimitteret.

Fra 1. Juli 1937 er Seminarieforstander Georg Christensen udnævnt til Forstander for Jonstrup Seminarium, Dr. Arne Møller til Forstander for Haderslev Seminarium.

I. Optagelse paa Seminariet.

1. For at kunne optages i et Seminariums 1. Klasse skal Eleven:

- a) være fyldt 17 Aar inden 1. Juni,
- b) ved Lægeattest godtgøre ikke at lide af nogen Sygdom eller legemlig Mangel, der gør ham uskikket til at være Lærer; denne Lægeattest udfærdiges paa et dertil bestemt Skema,
- c) fremlægge tilfredsstillende Vidnesbyrd om Forhold og Vandel, deriblandt Vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad han har været sysselsat ved siden sin Udtræden af Børneskolen,
- d) have bestaaet en Optagelsesprøve, hvis Omfang er fastsat som angivet nedenfor.

2. Elever, der har bestaaet:

- a) Studentereksamen med mindst 6 i Gennemsnit eller
- b) Realeksamen eller Pigeskoleeksamen med mindst 7 i Gennemsnit eller
- c) Almindelig Forberedelseksamen med mindst 105 Points (2 Sprog) eller 112 Points (3 Sprog) kan efter dertil i hvert enkelt Tilfælde af Undervisningsministeriet given Tilladelse optages i et Seminariums 1. Klasse uden Optagelsesprøve. Meddeles Tilladelsen, er den paagældende straks fra sin Optagelse ordinær Elev paa samme Vilkaar som de Elever, der har bestaaet Optagelsesprøven.

3. Tilladelse til Optagelse uden Prøve kan i Almindelighed ikke ventes givet, saafremt den af den paagældende bestaaede Studenter-, Real-, Pigeskole- eller Alm. Forberedelseksamen er bestaaet i en Eksamenstermin, der ligger mere end 4 Aar forud for 15. Marts i det Kalenderaar, i hvilket den paagældende søger Optagelse paa Seminariet med det nye Skoleaars Begyndelse efter Sommerferien.

4. I Andragendet om Tilladelse til Optagelse i et Seminariums 1. Klasse uden Optagelsesprøve maa det anføres, om vedkommende har underkastet sig andre Eksaminer end den, der paa-bæres som Grundlag for den ansøgte Tilladelse, hvorhos Beviser for alle bestaaede Eksaminer maa vedlægges i Original eller bekræftet Afskrift.

5. Ansøgere om Tilladelse til at blive optaget i 1. Klasse uden Prøve maa indsende deres Papirer (Daabs-, Helbreds- og Vandelstest samt Eksamensbevis og den ministerielle Tilladelse) til det paagældende Seminarium senest den 20. Juni. Afgørelse om Optagelsen træffes efter et samlet Skøn over samtlige Aspiranter efter Optagelsesprøvens Afslutning.

6. De Eksaminander, som faar Ministeriets Tilladelse til at optages i 1. Klasse uden Optagelsesprøve, maa, inden de opryk-

kes i 2. Klasse, bestaa en til Optagelsesprøven svarende Prøve i Bibelhistorie og for at kunne oprykkes mindst opnaa Karakteren: g ved denne Prøve.

7. Studenter, der har bestaaet Studentereksamen med Hovedkarakteren 7, kan med Ministeriets Tilladelse optages direkte i et Seminariums 2. Klasse mod inden 1. September at bestaa en Optagelsesprøve i Bibelhistorie og Regning i det under II. angivne Omfang; til at bestaa kræves en Karakter af mindst g i begge Fag. Desuden skal den paagældende prøves i Musik.

8. Tilladelse til at indtræde som Elev i et Seminariums 1. Klasse efter Undervisningsaarets Begyndelse kan ikke forventes givet, naar Andragende derom indkommer til Ministeriet efter 1. Oktober, medmindre vedkommende opfylder de i Ministeriets Bekendtgørelse af 4. Maj 1931 § 17 fastsatte Betingelser for at kunne optages direkte i et Seminariums 2. Klasse ved Begyndelsen af det følgende Undervisningsaar, jfr. foran under 7.

9. Ethvert Andragende til Ministeriet om Dispensation med Hensyn til Optagelse paa et Seminarium maa være forsynet med et Stempelmærke til 1 Kr.

II. Fordringer ved Optagelsesprøven.

§ 7. Religion.

Stk. 1. Bibelhistorie i et Omfang som I. M. Hertz: »Bibelhistorie til Brug ved Forberedelsen til Seminariet«.

§ 8. Mundtlig Dansk.

Læsning af Poesi og Prosa med Samtale om det læste. Tillige prøves Eksaminanden i Analyse og Grammatik. Til Brug ved Forberedelsen kan anbefales: J. Byskov: »Mindre Lærebog i Grammatik og Retskrivning«, Kr. Mikkelsen: »Dansk Sprog-lære med Øvelsesstykker til Brug ved Undervisningen i Mellem-skoler, Realskoler og højere Pigeskoler« eller en Bog efter de Jespersenske og Wiwelske Principper af Omfang som for Mellem- og Realskolen.

Af Digtværker maa være læst:

Stykker af islandske Sagaer.

Nogle danske Folkeviser.

To Komedier af Holberg.

En Tragedie og et større Digt af Oehlenschläger.

Hertz: »Svend Dyrings Hus« eller »Kong Renés Datter«.

Poul Møller: En dansk Students Eventyr«.

Chr. Winther: »Hjortens Flugt« eller nogle af Træsnittene.
To af St. St. Blichers Noveller.

Fem af H. C. Andersens Eventyr.

En af Bjørnsons Bondenoveller.

En af Henrik Pontoppidans Noveller eller Romaner.

En af Johs. V. Jensens Fortællinger eller Romaner.

Desuden maa der være læst nogle Prøver af dansk Salmedigtning (Kingo, Brorson, Grundtvig), nogle danske Sange (Ewald, Grundtvig, Ingemann, Hostrup, Ploug, Richardt, Aakjær) og nogle af Bjørnsons Sange.

Litteraturhistorie gøres ikke til Genstand for direkte Prøve ved Optagelsen, men det anbefales dog, at Eksaminanderne har læst en Bog som Hans Kyrre: De Unges Litteraturhistorie.

§ 9. Skriftlig Dansk.

- a) Stil. Der gives en fri eller bunden Opgave, til hvis Besvarelse Eksaminanderne faar 3 Timer.
- b) Diktat. 1 Time. Der prøves i et ret vanskeligt Stykke Prosa. Af Skilletegn dikteres kun Punktum. Hele Stykket læses først langsomt op, derefter dikteres saaledes, at de enkelte Sætninger eller Ord kun siges een Gang. Efter Dikteringens Tilendebringelse gives der Eksaminanderne 10 Minutter til at gennemse det skrevne.

§ 10. Skrivning.

Ved Prøven (1 Time) skrives et Stykke sammenhængende Normalskrift i en Størrelse af ca. 12 mm og 5 mm. Desuden skrives nogle Linier Haandskrift.

§ 11. Regning.

Prøven er mundtlig og skriftlig; til den skriftlige Prøve gives 3 Timer. Der kræves Sikkerhed og Færdighed baade i mundtlig og skriftlig Regning med hele og brudne Tal (herunder Decimalbrøk). Der kræves Sikkerhed i Forholdsregning (lige-fremt, omvendt og sammensat Forhold), Kendskab til Delingsregning, Blandingsregning, Renteregning og Handelsregning. Vanskelighedsgraden af Opgaverne ved Prøven vil omtrent være bestemt ved de Opgaver, der findes i Bertelsens Regnebog §§ 1—8, og der kræves ikke større Kendskab til Veksler og Obligationer end, hvad der svarer til Fordringerne til Mellemsko-leeksamen. Opgaver, der kræver Kendskab til Fysik (f. Eks. Vægtfylde), gives ikke. Endvidere kræves, at Aspiranten kan beregne Omkredsen af en Cirkel, Fladeindholdet af et Parallelogram, en Trekant og en Cirkel og Rumfanget af et retstaaende Prisme og en Cylinder. Skriftlig Prøve omfatter mindst 4 af hinanden uafhængige Opgaver, hvoraf een med rene Tal.

§ 12. Historie.

Historien kræves baade for Danmarkshistoriens og for Verdenshistoriens Vedkommende læst i et Omfang som en almindelig Mellemskolebog. Der gives et Spørgsmaal i Danmarkshistorie og et i Verdenshistorie.

§ 13. Geografi.

Fordringerne udtrykkes ved Omfanget af en almindelig Mellemskolebog. Der lægges Hovedvægt paa Øvelse i at bruge Kortet og til Kendskab til Beliggenheden af Byer, Floder, Bjerge, Landegrænser og lignende. Der gives et Spørgsmaal i Danmarks og et i den øvrige Geografi.

§ 14. Naturhistorie.

a) Zoologi: Fordringerne udtrykkes ved Omfanget af en almindelig Mellemskolebog.

b) Botanik: Det forlanges af Eksaminanderne, at de har saa meget Kendskab til Planter's Ydre, at de kan give en nøjagtig og nogenlunde fyldig Beskrivelse af en Blomsterplante. Der kræves ikke Kendskab til Familieinddelingen, men de allermindeligste Blomsterplanter maa kendes ved Navn. Som Hjælpemiddel kan benyttes en af de i Folkeskolen anvendte Lærebøger i Botanik.

Der gives et Spørgsmaal i Zoologi og et i Botanik.

§ 15. Matematik.

Eksaminanderne skal have lært Sætningerne i Læren om de 4 Regningsarter baade med positive og negative Tal. (Den egentlige Potenslære og Polynomiers Division fordres ikke). De skal have Øvelse i paa egen Haand at løse saadanne Opgaver angaaende Omformning og Reduktion af Bogstavudtryk, som falder ind under de nævnte Afsnit. De skal kunne løse Ligninger af 1ste Grad med 1 ubekendt saavel med Tal- som med Bogstavkoefficienter og behandle saadanne i Ord givne lette Opgaver, som fører til Ligninger af denne Art.

Desuden forlanges saa meget af Geometri, som indeholdes enten i Julius Petersens elementære Plangeometri 15de Udgave Side 1—27 eller i Johs. Møllerups Bog Side 16—28. Der gives et Spørgsmaal i Aritmetik og et i Geometri.

Det tillades de Seminarier, som maatte ønske det, at afholde skriftlig Prøve i Matematik.

§ 16. Musik.

Prøven aflægges i Sang og Violinspil.

a) Sang: Eksaminanden maa opgive ca. 20 lettere Salmer og Sange til Prøven, og Eksaminandens sanglige Evner prøves

- indenfor dette Pensum. Desuden prøves Eksaminanden i Nodekendskab (Stamtonerne, Intervallerne indenfor disse samt de almindelige Nodeværdier).
- b) Violinspil: Der prøves i lettere Melodier, Skalaer og Treklange.

III. Skriftlige Opgaver ved Optagelsesprøven i 1936.

Dansk Stil.
(3 Timer).

Skoves Værdi for et Land.

Diktat.
(1 Time).

(Af Skilletegn dikteres kun Punktum'er. Hele Stykket læses først langsomt op; derefter dikteres saaledes, at de enkelte Sætninger eller Ord kun siges een Gang. Efter Dikterings Tilendebringelse gives der Eksaminanderne 10 Min. til at gennemse det skrevne.)

Da Skolelærer Mortensen laa hjemme i sin bløde Dunseng, foldede han Hænderne over Dynen og bad sit Fadervor. Ved Siden af ham laa hans Kone og vendte sin store, tunge Krop i Halvsøvne, saa Sengebunden knagede under hende.

Endelig blev hun saa vaagen, at hun med snøvlende Stemme kunde sige: »Vandt du noget, Mortensen?«

Mortensen bad uforstyrret sit Fadervor til Ende og svarede: »Tolv Kroner, min bedste!« hvorpaa han mildt og fredeligt slumrede ind.

Imidlertid var ogsaa Købmand Villing naaet hjem til sin Bod, der laa omtrent midt i Byen i Nærheden af Gadekæret. Han havde gaaet og halvsovet paa Vejen; men idet han traadte ind i Butikken og fornam den vante, blandede Duft af Sæbe, Rosiner, Kaffe og Skraatobak, gjorde denne ham straks lysvaagen. Han blev et Øjeblik staaende i Døren med spidsede Øren for at lytte til den trygge Snorken, der lød inde fra et lille Aflukke bag Kramboden, hvor Butiksdrengen sov. Derpaa tændte han en Lysestump, der stod og ventede ham paa Dissen, eftertalte lydlost Bytte-Skillingerne i Pengeskuffen, un-

dersøgte de listeligt anbragte Papirmærker foran Sveske- og Rosinskufferne, kiggede op gennem Loftslommen og stak Lyset ned i Kælderrummet. Først da han paa denne Maade havde forvissiget sig om, at der intet mistænkeligt forefandt, gik han ind i Sovekammeret.

Her rejste hans unge Kone sig over Ende i Sengen, gned sine Øjne og begyndte straks paa en omstændelig Beretning om alt, hvad der i Dagens Løb var hændet i Butikken: om Mølleren, der havde været der med Gryn, om Hans Jensen, der havde købt et Anker Brændevin, om gamle Søren Skrædder, hvem hun havde skrevet for et Pund Kandis o. s. v.

Skrivning.

(1 Time).

1. Normalskrift (Størrelse 12 mm og 5 mm):

Den danske Grundlov fastsætter ikke Skoletvang, men den paalægger Forældrene Undervisningspligt overfor deres Børn. Udviklingen har medført, at Forældrene i stedsse stigende Omfang opfylder denne Pligt gennem den offentlige Folkeskole, saa at den langt overvejende Del af den grundlaggede Børneundervisning efterhaanden er samlet i denne.

2. Haandskrift.

Lige fra første Færd er det Hovedopgaven at give Børnene Talbegreb. Derfor »dannes« Tallen for Børnene ved Hjælp af Anskuelsesmidler. Man kan anvende Kuglerammer, Træpinde, Brikker o. lign. Børnene kan ogsaa selv fremstille simple Figurer af Papir, som de tegner, kolorerer og klipper ud. Herved — og ved Tælling — fremstilles Tallene 1—10, 10—20 og 20—30, idet Børnene samtidig lærer at læse og skrive Tallene og anvende dem til Sammenlægning af 2 Addender.

Regning.

(3 Timer).

1.

$$1,6 \cdot 184,5 \div 1,937 : 0,13 + 80,27$$

$$8\frac{2}{3} + 9\frac{5}{8} + 58\frac{13}{14} : 5\frac{1}{7}$$

2.

En cylindrisk Brønd er 12,5 m dyb og 11 dm i Tværmaal. Brønden er fyldt med Vand indtil 4,1 m fra dens øverste Rand.

a) Hvor mange hl Vand er der i Brønden?

b) Hvor højt vil den samme Vandmængde staa i en anden Brønd, hvis Radius er 63 cm (angives i Meter med 2 Decimaler)?

$$\pi = \frac{22}{7} \quad 1 \text{ m}^3 = 10 \text{ hl.}$$

3

To Partier Korn svinder i Vægt ved Tørring 1,5 % i Gennemsnit, hvorefter der er 21670 kg tilbage.

a) Naar det største Parti før Tørringen var paa 13200 kg og svandt 1,3 %, hvor mange Procent svandt saa det mindste Parti?

b) Det tørrede Korn sælges under eet for 12,85 Kr. pr. hl og indbringer ialt 4240,50 Kr. Hvor meget vejede 1 hl?

4.

En Mand køber en Byggegrund paa 2844 m² til en Pris af 12375 Kr. pr. Td. Land. Paa Grunden lader han opføre et Hus, og det viser sig, at Udgiften til Grunden er 25 % lavere end Betalingen for Murerarbejdet og 40 % lavere end alle de øvrige Udgifter ved Opførelsen af Bygningen.

a) Hvor meget koster Grunden og Huset ialt?

1 Td. Land = 0,55 ha. 1 ha = 100 Ar à 100 m².

Murermesteren faar sin Betaling for Murerarbejdet i Form af en 3-Maaneders Veksel, der lyder paa saa stort et Beløb, at Vekslen netop kan dække Regningen, naar den diskonteres straks. Diskonto 5 % p. a.

b) Hvad lyder Vekslen paa?

Afgangseksamen 1935.

	Karakter	Points
1. Vagn Aagesen	g×	114 $\frac{1}{3}$
2. Bjørn Ove Bergstedt	mg÷	139 $\frac{2}{3}$
3. Holger Caspersen	mg	145
4. Thorvald Dahl	mg	142 $\frac{2}{3}$
5. Johannes Schiött Eliassen	mg	140 $\frac{1}{3}$
6. Emil Eriksen	g×	118
7. Anton Grützmeier	mg÷	128
8. Harald Gundersen	mg÷	132 $\frac{2}{3}$
9. Arthur Hermansen	mg	148
10. Knud Allerslev Jensen	mg÷	130 $\frac{1}{3}$
11. Ivar Koefoed	mg	147 $\frac{1}{3}$
12. Hans Egon Krag	g×	120 $\frac{1}{3}$
13. Holger Nygaard Kristensen	mg	143 $\frac{2}{3}$
14. Niels Peder Larsen	mg×	155
15. Gudmund Pedersen	mg÷	126
16. Aage Svendstorp	g×	113 $\frac{2}{3}$
17. Helge Sørensen	mg	142 $\frac{1}{3}$
18. Børge Thorkildsen	mg	149 $\frac{1}{3}$

Afgangseksamen 1936.

	Karakter	Points
1. Kaj Andersen	mg	143
2. Johs. Andreasen	mg÷	132 $\frac{2}{3}$
3. Johs. Asmussen	g×	125 $\frac{1}{3}$
4. Ivan Bjørn	g×	117 $\frac{1}{3}$
5. Albert Boilesen	g×	121
6. Otto Hansen	g×	125 $\frac{2}{3}$
7. Rich. Hansen	mg÷	126 $\frac{1}{3}$
8. Sinius Hansen	mg÷	132
9. Bertel Henningsen	mg÷	132 $\frac{2}{3}$
10. Frede Jensen	mg÷	130 $\frac{1}{3}$
11. Karl Jensen	mg	141 $\frac{1}{3}$
12. Peder Jensen	mg×	153 $\frac{2}{3}$
13. Wald. Jensen	mg	147
14. C. Krag-Müller	g×	112
15. Børge Nielsen	g	91 $\frac{1}{3}$
16. Johs. Nielsen	mg	148
17. Viggo Ramvold	mg÷	130 $\frac{2}{3}$
18. Erling Romme	mg	147

19. Carsten Rørbech	mg ÷	131
20. Kristian Simonsen	g	106 $\frac{1}{3}$
21. Harry Smidth	mg ÷	127
22. Kjeld Tholle	mg ×	151 $\frac{2}{3}$
23. Ernst Thomsen	mg ÷	133 $\frac{1}{3}$
24. Jørgen Videbæk	g	111 $\frac{2}{3}$

Afgangseksamen 1937.

	Karakter	Points
1. Erland Carlsen	g ×	122 $\frac{1}{3}$
2. Ernst Hansen	g ×	112 $\frac{1}{3}$
3. Otto Hansen	mg	148
4. Poul Hansen	g ×	113
5. Godfred Jacobsen	mg	143 $\frac{1}{3}$
6. Henry Jensen	mg	147
7. Kenneth Johansen	mg	147 $\frac{1}{3}$
8. Mogens Johnsen	mg	142
9. Erik Jørgensen	mg ÷	132 $\frac{2}{3}$
10. Kjeld Kabel	mg	140 $\frac{2}{3}$
11. Peter Karlsen	g ×	112 $\frac{1}{3}$
12. Vilhelm Mauritsen	g ×	117
13. Knud Nielsen	mg ÷	134 $\frac{2}{3}$
14. Poul Nielsen	mg	143 $\frac{2}{3}$
15. Svend Aage Pedersen	mg ÷	136 $\frac{1}{3}$
16. Peder Rosdahl	mg ÷	134 $\frac{2}{3}$
17. Kaj Sommer	mg ÷	127 $\frac{1}{3}$
18. Hans Westh	g ×	125 $\frac{1}{3}$
